

Dr. Kovács Melinda*:
Hogyan felügyelhetők a kriptoeszköz-szolgáltatók?

A kriptoeszközök piacairól szóló uniós rendelet (MiCA) kriptoeszköz-szolgáltatókat (CASP) érintő rendelkezései 2024. december 30-án léptek hatályba. Az EU-tagállamok azonban a MiCA alapján szerzett jogokra vonatkozó átmeneti időszakokat ([grandfathering period](#)) vezethettek be, amelyek lehetővé teszik a már meglévő kriptoeszköz-szolgáltatók számára, hogy a MiCA-t megelőző engedélyeik, tagállami hatóságoknak tett tevékenységi bejelentéseik alapján működjenek, miközben áttérnek az új szabályozási keretre. A MiCA megengedő szabályozásának köszönhetően ugyanakkor a tagállamok eltérő hosszúságú átmeneti időszakokat határoztak meg ennek teljesítésére. Így a CASP-ok számára tagállamonként más-más periódusok állnak rendelkezésre a felkészülésre

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) 2024. december 17-ei [nyilatkozatában](#) kifejtette, hogy a különböző átmeneti időszakokat az egynél több tagállamban szolgáltatásokat nyújtó CASP-oknak figyelembe kell venniük a MiCA-ra való átálláskor. Például annak a CASP-nak, amely MiCA-engedélyt kér az „A” tagállamban 12 hónapos átmeneti időszakokkal, miközben a „B” tagállamban lévő ügyfeleket is kiszolgálja 6 hónapos átmeneti időszakokkal, lépéseket kell tennie annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljen a „B” tagállamban alkalmazandó előírásoknak is.

Különösen igaz ez arra az esetre, amikor például az adott „A” tagállamban a MiCA-engedélyt (és az Európai Unióban a határon átnyúló szolgáltatás nyújtásához szükséges útlevéljogot is) a „B” tagállambeli 6 hónapos átmeneti időszak lejártá után szerzik meg. Ez ugyanis tulajdonképpen azt jelenti, hogy az adott CASP – az „A” tagállam megengedőbb, még 6 hónapig átmeneti időszakot biztosító szabályozása miatt – nem rendelkezik a szükséges engedéllyel ahhoz, hogy kriptoeszköz-szolgáltatásokat nyújtson a szigorúbb „B” tagállamban lévő ügyfeleknek.

Egy ilyen helyzet esetén az érintett CASP-knak minden lehetséges erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy ügyfeleik ne sérüljenek, ugyanakkor betartsák a vonatkozó pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzési (AML/CFT) követelményeket.

Ennek figyelembevételével nézzük meg, hogy a magyar felügyeletnek milyen kihívásokkal kell szembenéznie. 2024. december 31-ig a hazai [pénzmosási törvény](#) (Pmt.) rendelkezései kiterjedtek – tulajdonképpen az érintett kriptopiacon tevékenykedő – a virtuális és törvényes fizetőeszközök, illetve virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóra és a letétkezelő pénztárca-szolgáltatóra (VASP). Nekik ezáltal számos előírásnak meg kellett felelniük, többek között a 2024. június 1-től 2024. december 31. napjáig hatályos nyilvántartásba vételi előírásoknak. Tevékenységüket pedig 2024. december 31-ig a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) felügyelte.

A 2015/849 irányelv ([AMLD](#)) a kriptoeszköz-szolgáltatót a pénzügyi intézmény fogalmi körében helyezte el, ami a Pmt. módosítását is eredményezte 2025. január 1-től. A Pmt.-t annak érdekében is módosították, hogy a VASP-ok helyett egységesen, immár kibővült személyi körrel kriptoeszköz-szolgáltatóként határozzák meg ezeket az intézményeket. Emellett ezen piaci szereplők felügyeletét 2025. január 1-től a NAV helyett a Magyar Nemzeti Bank (MNB) látja el.

A kriptoeszköz-szolgáltatók vonatkozásában közvetlenül alkalmazandó jogszabály a MiCA, ami megteremti az engedélyezési eljárás kereteit. Ezáltal a Pmt.-ből kikerültek a nyilvántartásba vételre

vonatkozó rendelkezések. Ez azt jelenti, hogy a korábbiakban a NAV nyilvántartásban szereplő VASP-oknak 2025. január 1-től a Pmt., valamint az annak felhatalmazásán alapuló MNB rendeletek kötelezettségeinek kell megfelelniük. A MiCA által támasztott elvárásokat ugyanakkor a [kripto eszközök piacáról szóló hazai törvény](#) által meghatározott grandfathering period miatt csak 2025. július 1-jétől kell teljesíteni.

Praktikusan mindez egyrészt azt jelenti, hogy miközben a magyar jogrend lehetőséget biztosít az átmeneti felkészülési időre (azaz az érintett intézmények addig a MiCA szerinti engedély nélkül is nyújthatják a korábban végzett tevékenységüket), másrészt viszont működésüknek eközben összhangban kell lenniük a hazai jogszabályokkal. Így – ahogy eddig is – a továbbiakban is meg kell felelniük a Pmt-nek, s az eddig is nyújtott kripto eszköz-szolgáltatások tekintetében az MNB felügyelete alatt állnak.

A Pmt. határon átnyúló szolgáltatás nyújtása esetén akkor terjed ki ezen intézményekre, ha azok Magyarország területén kívül az Európai Unió (EU) más tagállamában vagy harmadik országban rendelkeznek székhellyel, és a szolgáltatást itthon létesített tartós üzleti egységük révén állandó belföldi jelenléttel közvetlenül nyújtják az ügyfeleknek (azaz határon átnyúló szolgáltatásként).

Ez azt jelenti, hogy a nálunk határon átnyúló szolgáltatást végző CASP-okra akkor terjed ki a Pmt., ha a hatálya alá tartozó szolgáltatók által nyújtható szolgáltatást Magyarországon a magyar jogszabályoknak megfelelő telephely révén, vagy minden egyéb olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó hely révén közvetlenül nyújtják, amely a szolgáltató székhelyétől eltérő helyen található, de az ügyfelek számára állandó belföldi jelenlétet biztosít. Külföldi székhelyű intézménynél tartós üzleti egységnek számít, ha az a határon átnyúló szolgáltatását egy jogilag különálló szervezet, közvetítő igénybevételel nyújtja vagy kripto eszköz-szolgáltatók esetében legalább egy ATM automatát üzemeltet.

A felügyelési hatáskör nehézsége a MiCA szabályozási univerzum előtt már határon átnyúlóan tevékenykedő és 2025. január 1-től tevékenységet átmeneti időszak alatt is folytatni kívánó, de Magyarországon tartós üzleti egységgel nem rendelkező kripto eszköz-szolgáltató esetén jelentkezik. Vagyis azon CASP-ok esetében, akik más típusú infrastruktúrákon keresztül a szolgáltatásnyújtás szabadsága alapján végeznek kripto eszköz szolgáltatásokat. Ilyen infrastruktúra lehet, amikor kizárólag online formában vannak jelen Magyarországon (akár még magyar nyelven működtetett honlapjuk esetén is). A befektetőknek jó tudni, hogy ilyen szolgáltatók ügyfeleként az esetleges csalásos, elszámolási vagy egyéb fogyasztói jogvita esetén az itthoni, magyar nyelvű – telefonos, személyes – ügyfélszolgálat helyett csak nehézkesen, az adott tagállam hivatalos nyelvén vagy angolul írásban érvényesíthetik panaszukat a szolgáltatók tagállamában.

Összefoglalva: Magyarországon a 6 hónapos átmeneti időszak lejártát követően kizárólag engedély birtokában lesz lehetőség kripto eszköz-szolgáltatás nyújtására. Eddig az időpontig ugyanakkor érdemes figyelemmel lenni arra, hogy az adott kripto eszköz szolgáltató, amelynek kizárólag online formában érhető el a szolgáltatása és nem áll az MNB teljeskörű prudenciális, fogyasztóvédelmi és pénzmosás megelőzési felügyelete alatt, milyen garanciát tud nyújtani az esetleges kockázatokkal szemben.

* A szerző a Magyar Nemzeti Bank Pénzmosási jogértékesítési osztályának jogásza

„Szerkesztett formában megjelent 2025. február 12-én a Portfólió.hu oldalon.”